

สารบัญ

	หน้า
หัวเรื่อง	
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฎ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามในการวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	10
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง	26
บริบทเกี่ยวกับเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	35
กรอบแนวคิดในการวิจัย	37

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
1. ช่วงที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	40
1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	49
1.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	50
2. ช่วงที่ 2 ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	51
2.1 ประชากรเป้าหมาย	51
2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
2.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
3. ผลการวิจัยช่วงที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	55
3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	55
3.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	56
3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่างๆ	63
3.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	72
3.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	76
4. ผลการวิจัยช่วงที่ 2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน	82
4.1 ผลการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus group)	82
4.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	84

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
วัตถุประสงค์การวิจัย	87
สมมติฐานการวิจัย	87
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	88
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการวิจัย	90
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	109
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	122
ภาคผนวก ค คำอธิบายจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	126
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	130
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	136
ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	139
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการดำเนินโครงการทุนวิจัย	147
ภาคผนวก ซ หนังสือตอบรับเข้าร่วมนำเสนอบทความวิจัย	151
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประเภทและกิจกรรมย่อยของการมีส่วนร่วมทางการเมือง	17
2 สภาพปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	21
3 จำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง	42
4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (N=400)	55
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม	56
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	57
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ทางการเมือง	59
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการชุมนุมเคลื่อนไหว ทางการเมือง	60
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดตั้งและ เป็นสมาชิกพรรค	61
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550	62
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโดยภาพรวม	63
12 จำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายชื่อ (N=400)	64
13 จำนวน ร้อยละ และระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	65

ตารางที่	หน้า
14 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายข้อ	66
15 จำนวน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยทัศนคติทางการเมืองของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายข้อ	67
16 จำนวน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัยจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายข้อ..	68
17 จำนวน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการดำเนินงานของภาครัฐของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายข้อ	69
18 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านผลตอบแทนจากกลุ่มการเมืองของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายข้อ	71
19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา	72
20 ตัวแปรเพศที่นำไปใช้วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง	73
21 ตัวแปรเพศและอายุที่จะนำไปใช้วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง	73
22 ตัวแปรการศึกษาและอาชีพที่นำไปใช้วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง	74
23 ตัวแปรปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่นำไปใช้วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง	74
24 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอยมาตรฐาน ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติ	75
25 ความถี่ของปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	76
26 ความถี่ของข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	79
27 แนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนที่จังหวัดร้อยเอ็ด	33
2 แผนที่อำเภอเกษตรวิสัย	34
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	37

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 การหาผลรวมและค่า IOC ของปัจจัยด้านต่างๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	123
2 การหาผลรวมและค่า IOC ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	124

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญสภาพภาคผนวก

ภาพที่	หน้า
1 ภาพการพูดคุยเรื่องต่างๆ ไปเพื่อสร้างบรรยากาศก่อนการร่วมสนทนากลุ่ม	140
2 ภาพผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแนะนำตัว	140
3 ภาพผู้นำการสนทนากลุ่มแจ้งหัวข้อและรายงานผลการวิจัยเบื้องต้น	141
4 ภาพพูดคุยถึงบริบทท้องถิ่น และปรากฏการณ์ทางการเมืองที่ผ่านมา	141
5 ภาพพูดคุยภาพความฝันของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย	142
6 ภาพความฝันของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย	142
7 ภาพผู้เข้าร่วมสนทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	143
8 ภาพผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มร่วมระดมความคิดเกี่ยวกับสภาพปัญหาการมี ส่วนร่วมทางการเมือง	143
9 ภาพสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมือง	144
10 ภาพพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละด้านๆ	144
11 ภาพพูดคุยสนทนาพร้อมระดมความคิดถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมทางการเมือง	145
12 ภาพแนวทางในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมือง	145
13 ภาพบันทึกภาพผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำ ตัวแทนหรือกรรมการหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย	146
14 ภาพการประชุมวิชาการเพื่อเสนอรายงานการวิจัยของนักศึกษาผู้รับทุน โครงการสะพานเสริมสร้างประชาธิปไตย (Sapan Project) ระดับชาติ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2555 จังหวัดเชียงใหม่	148
15 ภาพนักศึกษาผู้รับทุนนำเสนอรายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ร่วมกับองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา(USAID)	148
16 ภาพงานนำเสนอนักศึกษาผู้รับทุน โครงการสร้างสำนึกพลเมืองเพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลในท้องถิ่น วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2555 ณ อาคาร มหาจุฬาลงกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	149

ภาพที่

หน้า

- 17 ภาพงานนำเสนอโปสเตอร์ของนักศึกษาผู้รับทุน โครงการสร้างสำนึก
พลเมืองเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลในท้องถิ่นวันที่ 4 เมษายน
พ.ศ. 2555 ณ อาคารมหาจุฬาลงกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 149
- 18 ภาพงานนำเสนอโปสเตอร์ของนักศึกษาผู้รับทุน โครงการสร้างสำนึก
พลเมืองเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลในท้องถิ่น วันที่ 4 เมษายน
พ.ศ. 2555 ณ อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 150

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY